

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 576

Din 28.09.2022

Dosar nr.: 381/2022

Petiția nr.: 4042/07.06.2022

Petenți: Asociația Front; Asociația Anais; Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen: FILIA; Asociația E-Romnja - Asociația pentru Promovarea Drepturilor Femeilor Rome; Asociația Transcena

Reclamați: Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Institutul Național de Medicină Legală "Mina Minovici"

Obiect: constatarea caracterului discriminatoriu al reglementării ce susține practica testării virginității în unitățile de medicină legală, la solicitarea unor persoane fizice (*prevederile art. 15 coroborat cu art. 16 din Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, aprobate prin OMJ nr. 1134/C/25 mai 2000 și OMS nr. 255/04 aprilie 2000*)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

Asociația Front, cu sediul în mun. București, str. Viorele nr. 30, bl. 20A sc. B ap. 44, sector 4; adresă e-mail: front.feminist@gmail.com; tudorina_mihai123@yahoo.com

Asociația Anais, cu sediul în mun. București, str. Calea Moșilor nr. 256, bl. 2, sc. A, et. 1, ap. 1, sector 2; adresă e-mail: mihaela.mangu@asociatia-anais.ro

Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen: FILIA, cu sediul în mun. București, str. Povernei, nr. 6-8, sector 1; adresă e-mail: andreea.rusu@centrulfilia.ro

Asociația E-Romnja - Asociația pentru Promovarea Drepturilor Femeilor Rome, cu sediul în mun. București, str. Rotundă nr. 4, Bloc Y1 A, sc. 2, ap. 96, sector 3; adresă e-mail: roxana.oprea@e-romnja.ro

Asociația Transcena, cu sediul în mun. București, str. Cupolei nr. 5, bl. 2B, ap. 55, sector 6; adresă e-mail: mihaela@transcena.ro

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

Ministerul Sănătății, cu sediul în mun. București, str. Cristian Popișteanu nr. 1-3, sector 1; adresă e-mail: relatii publice@ms.ro; razvan.bibu@ms.ro

Ministerul Justiției, cu sediul în mun. București, str. Apolodor nr. 17, sector 5; adresă e-mail: relatii publice@just.ro

Institutul Național de Medicină Legală "Mina Minovici", cu sediul în mun. București, Șoș. Vitan-Bârzești nr. 9, sector 4; adresă de e-mail: contact@mmi-mm.ro; maria.calin@mmi-mm.ro.

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 4042/23.06.2022 au fost citați petenții, iar prin adresa înregistrată sub nr. 4366/23.06.2022 au fost citate părțile reclamate, pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 11.07.2022, ora 10.20, ședința de audiere desfășurându-se la sediul instituției din municipiul București, str. Valer Mărcineanu nr. 1-3, sector 1.

5. Citațiile înregistrate sub nr. 4042/23.06.2022 au fost transmise cu poșta română, cu formular de confirmare de primire, la dosar existând dovada primirii corespondenței prin poștă; de asemenea, respectivele acte procedurale au fost transmise și pe adresele de e-mail ale petenților, indicate în petiție. Citațiile înregistrate sub nr. 2088/17.03.2021 au fost transmise cu poșta militară.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La termenul de audieri petenții au fost prezenți prin reprezentantul Asociației Front, iar părțile reclamate au fost absente.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 4774/11.07.2022 partea reclamată Ministerul Sănătății a depus un punct de vedere (care a fost transmis petenților prin adresa nr. 4953/15.07.2022).

9. Prin adresa înregistrată sub nr. 4783/11.07.2022 partea reclamată Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” a depus un punct de vedere (care a fost transmis petenților prin adresa nr. 4953/15.07.2022).

10. Prin adresa înregistrată sub nr. 4856/12.07.2022 partea reclamată Ministerul Justiției a depus un punct de vedere (care a fost transmis petenților prin adresa nr. 4953/15.07.2022).

11. Prin adresa înregistrată sub nr. 4883/12.07.2022 partea reclamată Ministerul Sănătății a transmis o completare a punctului de vedere transmis anterior (care a fost transmis petenților prin adresa nr. 4953/15.07.2022).

12. Prin adresa înregistrată sub nr. 4953/15.07.2022 s-a comunicat petenților posibilitatea de a formula concluzii scrise raportat la aspectele invocate de către părțile reclamate cu privire la obiectul petiției.

13. Petenții nu au depus concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petenților

14. Prin adresa înregistrată sub nr. 708/28.01.2022 petenții solicită emiterea unui punct de vedere de specialitate de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, în conformitate cu atribuțiile sale, cu privire la necesitatea eliminării testelor de virginitate efectuate de serviciile de medicină legală, în urma unei consultări cu instituțiile publice care dețin atribuții în domeniul medicinei legale (Ministerul Sănătății, Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” și Ministerul Justiției). Petenții precizează că solicită emiterea unui punct de vedere și nu

sanționarea faptei de discriminare întrucât discriminarea semnalată nu își are izvorul în fapta sau omisiunea unei persoane (fizice sau juridice, publice sau private), ci în caracterul discriminatoriu al prevederilor unor acte normative și, totodată, ținând cont de faptul că examinarea actelor legislative precum și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României revine numai Curții Constituționale.

15. În data de 07.06.2022, prin adresa înregistrată sub nr. 4042, petenții au revenit asupra solicitării inițiale a acestora, precizând că renunță la emiterea unui punct de vedere, solicitând constituirea unui dosar în care CNCD să se pronunțe prin hotărâre a Colegiului director, hotărâre prin care să fie sancționate părțile reclamate pentru săvârșirea de fapte de discriminare.

16. Prin petiția înregistrată sub nr. 4042/07.06.2022, petenții solicită constatarea caracterului discriminatoriu a prevederilor art. 15 din Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, aprobate prin OMJ nr. 1134/C/25 mai 2000 și OMS nr. 255/04 aprilie 2000, sancționarea instituțiilor care au emis ordinele sus-menționate (Ministerul Justiției, Ministerul Sănătății), precum și sancționarea instituției care pune în aplicare respectivele norme (INML), având în vedere că examinările medico-legale ale virginității contravin dreptului la demnitate personală pe criteriul sex, prin crearea unei situații degradante, umilitoare și ofensatoare pentru fete și femei.

17. Petenții susțin că practica testării virginității este o formă de discriminare de gen, „virginitatea” nefiind un termen medical sau științific, ci un concept social, cultural și religios care reflectă discriminarea de gen a femeilor și fetelor, astfel cum se arată în Declarația Comună a Consiliului ONU al Drepturilor Omului, Agenția ONU pentru Femei și Organizația Mondială a Sănătății, WHO/RHR/18.15 „*Eliminating virginity testig: an interagency statement*” din anul 2018.

18. Petenții precizează că femeile și fetele sunt supuse testelor de virginitate la presiunea părinților sau a potențialilor soți pentru a le fi stabilită virtutea, onoarea sau valoarea socială în vederea căsătoriei, sau la cererea organelor judiciare pentru a stabili fapta de viol; testele de virginitate constau într-o inspecție a himenului pentru a constata rupturi sau dimensiunea deschiderii, în scopul de a dezvălui istoricul activității sexuale a unei femei sau fete, deși Organizația Mondială a Sănătății afirmă că nu există dovezi științifice că metoda poate dovedi dacă o femeie sau o fată a avut sau nu act sexual vaginal.

19. Petenții susțin că testarea virginității este înrădăcinată în norme patriarhale, de control și de discriminare a femeilor și fetelor conform cărora sexualitatea feminină nu ar trebui să se manifeste înaintea căsătoriei, în caz contrar valoarea socială a fetei sau femeii fiind afectată și punând în pericol respectabilitatea ei și a familiei ei; această practică reprezintă un act de violență împotriva femeilor și o încălcare a drepturilor omului, cum ar fi dreptul de a fi protejat de discriminare pe criterii de sex, dreptul la viață, libertate și siguranță a persoanei, inclusiv integritatea fizică și drepturile copilului (când este efectuată la o fată sub 18 ani); de asemenea, examinările solicitate de organele judiciare pentru constatarea violului pot provoca dureri suplimentare și pot reproduce actul inițial și, în consecință, duc la reproducerea traumei și victimizare (pentru multe fete și femei această practică are consecințe negative fizice, psihologice și sociale pe termen

scurt și lung, precum anxietatea, depresia, stresul post-traumatic, stigmatizare și excludere).

20. Petenții arată că serviciile de medicină legală, în conformitate cu legislația actuală, sunt abilitate să efectueze expertize, examinări, constatări sau alte lucrări medico-legale și complementare, la cerere sau la solicitarea organelor judiciare competente; printre expertizele medico-legale efectuate, în vederea eliberării certificatelor medico-legale, la cererea persoanelor interesate, în conformitate cu art. 15 din Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, aprobate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 1.134/C din 25 mai 2000 și Ordinul Ministerului Sănătății nr. 255/4 aprilie 2000 se numără și: „*Constatarea virginității, capacității sexuale, vârstei, conformației sau dezvoltării fizice în circumstanțe precum constatarea virginității sau deflorării, viol, perversiuni sexuale, obținerea pentru minore a dispensei de vârstă în vederea căsătoriei*”; în conformitate cu art. 16 din același act normativ, solicitările de examinare în vederea eliberării certificatelor medico-legale, la cererea persoanelor interesate, pot fi înaintate de către: *a) persoana în cauză, dacă a împlinit vârsta de 16 ani; b) părinți, pentru copiii sub vârsta de 16 ani; c) tutore sau autoritatea tutelara, pentru persoanele puse sub tutela, precum și de curator, în cazul în care s-a instituit curatela; d) persoanele care îi îngrijesc pe minori, altele decât cele prevăzute la lit. a), b) și c); e) directorul unității, pentru persoanele internate în cămine, spitale, internate școlare, precum și în alte asemenea instituții; f) comandantul locului de deținere, pentru persoanele condamnate, și organul de urmărire penală sau instanța de judecată, pentru persoanele aflate în stare de reținere sau de deținere; g) orice altă persoană, pentru copiii găsiți, pentru persoanele debile mintal, pentru cei care nu se pot îngriji singuri și nici nu sunt în îngrijirea cuiva; h) orice persoană juridică, pe bază de contract, pentru asigurații sau angajații săi*; totodată, conform art. 26 din același act normativ, examinarea poate fi efectuată de unitățile de medicină legală și la cererea organelor judiciare.

21. Petenții precizează că în România, necesitatea eliminării testelor de virginitate efectuate de serviciile medico-legale a fost discutată în data de 26 noiembrie 2021 la ședința Grupului de Lucru privind protecția victimelor infracțiunilor, grup de lucru inițiat de Ministerul Justiției și care reunește reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Interne, IGPR, Ministerului Sănătății, Institutului Național de Medicina Legală, Ministerului Muncii și Protecției Sociale - ANDPDCA, ANES, Parchetului General, Consiliului Superior al Magistraturii, dar și ai societății civile - Asociația pentru Victimele Infracțiunilor Sexuale, Salvați Copiii, Declic, FONPC, ProTECT, CADO, Sexul vs. Barza, Centrul FILIA; așa cum se arată în informarea publică de pe pagina web a Ministerului Justiției, la lucrările acestui grup de lucru, reprezentanta Asociației pentru Victimele Infracțiunilor Sexuale a sesizat că în România sunt realizate anual sute de examinări medicale la cerere și fără vreo legătură cu o cercetare penală, în vederea obținerii unor certificate care să ateste virginitatea unor minore; reprezentantul Ministerului Justiției a susținut realizarea imediată a unor demersuri spre descurajarea acestei practici, până la introducerea unei reglementări care să o elimine efectiv, considerând că reprezintă o conduită abuzivă cu potențiale consecințe negative pentru persoanele supuse unei astfel de examinări; drept urmare, **a fost agreată, în cadrul grupului, emiterea unei circulare în rețeaua**

națională de medicină legală prin care să se recomande refuzul efectuării unor astfel de examinări, până la o reglementare expresă în acest sens; din informarea menționată nu reiese dacă practica examinării virginității în cadrul unităților medico-legale urmează a fi interzisă pentru examinările la cerere sau se va extinde în toate situațiile, respectiv și la examinările solicitate de organele judiciare.

22. Petenții menționează că OMS recomandă ca examinările virginității să nu fie efectuate în constatarea violului, întrucât ele nu constituie o probă științifică, utilă și sigură, din contră, având efecte adverse asupra sănătății psihice a fetelor și femeilor și, deseori, având un impact asupra procedurilor judiciare în detrimentul victimelor și în favoarea agresorilor; această situație exacerbează sentimentul de deznădejde și re-victimizare al victimelor.

23. De asemenea, petenții menționează că Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a ilustrat că testarea virginității poate echivala cu un tratament degradant, care este interzis prin articolul 3 din CEDO din 1950 și care încalcă dreptul la viață privată în temeiul articolului 8 al acesteia (ex. cazurile *Salmanoglu și Polattas împotriva Turciei*, 2009 și *Yazgul Yilmaz împotriva Turciei*, 2011). În plus, Convenția ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) din 1979, în temeiul articolului 16, prevede că statele părți trebuie să elimine aspectele discriminatorii legate de căsătorie și relațiile de familie și să asigure egalitatea femeilor cu bărbații. În plus, articolul 5 litera (a) prevede că statele părți vor lua toate măsurile corespunzătoare pentru „*a modifica schemele și metodele de comportament social și cultural al bărbatului și femeii, pentru a se ajunge la eliminarea prejudecăților și practicilor cutumiare sau de altă natură care sunt bazate pe ideea de inferioritate sau superioritate a unui sex, sau pe imaginea șablon privind rolul bărbatului sau al femeii*”.

Sușinerile părților reclamate

Sușinerile Ministerului Sănătății

24. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 4774/11.07.2022, partea reclamată solicită admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Sănătății, iar pe fondul cauzei, respingerea petiției ca nefondată.

25. Cu privire la lipsa calității procesuale pasive a Ministerului Sănătății, partea reclamată precizează că, potrivit art. 36 teza I din C.proc. civ., calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părțile din proces și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta a fost dedus judecății, calitatea procesuală presupunând existența unei identități între persoana reclamantului și cel care este titularul dreptului afirmat, precum și între persoana chemată în judecată și cel care este subiect pasiv în raportul juridic dedus judecății; legitimarea procesuală nu se raportează cu necesitate la raportul juridic dedus judecății, ci la dreptul de a reclama în justiție și la obligația de a răspunde față de pretențiile formulate prin actul de investire al instanței; calitatea procesuală presupune justificarea dreptului sau a obligației unei persoane de a participa - ca parte - în proces; conținutul calității procesuale se raportează la acele împrejurări de fapt sau de drept care conferă unei persoane posibilitatea de a participa la activitatea judiciară; sarcina justificării calității procesuale, active și pasive, aparține neîndoiește persoanei care sesizează instanța cu o pretenție, adică reclamantului.

26. Partea reclamată precizează că din petiție nu reiese calitatea de pârât a Ministerului Sănătății, în condițiile în care legitimarea procesuală reprezintă o condiție ce trebuie să fie îndeplinită în orice proces, indiferent de obiectul acestuia; de asemenea, având în vedere obiectul petiției, Ministerul Sănătății susține că nu are atribuții și competențe cu privire la efectuarea testelor de virginitate, neexistând nicio reglementare în acest sens; partea reclamată menținează că atribuțiile și responsabilitățile Ministerului Sănătății, ca autoritate centrală în domeniul asistenței de sănătate publică, sunt strict și limitativ prevăzute atât în Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare la art. 16, cât și în H.G. nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare, la art. 2.

27. În continuare, partea reclamată arată că din data de 10 iunie a.c. Institutul National de Medină Legală a dat o dispoziție prin care decide că nu va mai efectua, la cerere, examinarea integrității himenale și constatarea virginității și că vor efectua aceste teste *“doar în cazul în care există suspiciuni cu privire la comiterea unui act sexual”*, dar *„numai în procedură oficială, la solicitare poliției”*.

Completarea punctului de vedere - Ministerul Sănătății

28. Prin adresa înregistrată sub nr. 4883/12.07.2022, partea reclamată susține următoarele:

- anual, raportările activității medico-legale centralizează în medie sub 2000 solicitări pentru atestarea stării de virginitate;
- constatarea stării de virginitate se efectuează în baza legii privind "organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală", mai exact în baza O.G. nr. 1/2000, precum și a Ordinului pentru probarea Normelor procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale nr. 1.134/C/25.05.2000 al Ministerului Justiției și nr. 255/04.04.2000 al Ministerului Sănătății și Familiei, art. 15 lit. a);
- solicitările privind constatarea stării de virginitate provin fie din partea părinților/familiei tinerelor sub 16 ani (caz în care se solicită consimțământul informat verbal de la părinți), fie din partea părinților/familiei tinerelor peste 16 ani (caz în care se solicită consimțământul informat verbal de la tânără), precum și din partea tinerelor cu vârsta de peste 16 ani neînsoțite și din partea femeilor cu vârsta de peste 18 ani;

29. În final partea reclamată precizează acțiunile întreprinse la nivelul organismelor de conducere ale activității de medicină legală legate de obiectul memoriului în cauză, fiind vorba despre Hotărârea Consiliului Superior de Medicină Legală cu nr. 1/17.02.2022 care recomandă eliminarea, indiferent de vârsta persoanei, a practicii testării virginității la femeie la cererea persoanelor fizice și despre Decizia INML MM cu nr. 7549/10.06.2022 prin care se elimină efectuarea la camera de gardă a constatării stării de virginitate, examinării integrității himenului și emiterea certificatului medico-legal asupra stării de virginitate a unei femei.

Sușinerile Ministerului Justiției

30. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 4856/12.07.2022, partea reclamată susține că problematica adusă în atenția Consiliului reprezintă o temă de actualitate căreia îi sunt deja alăturate demersuri instituționale în derulare, aflate în lucru la nivelul structurilor competente.

31. De asemenea, partea reclamată susține că reglementarea ori nereglementarea, printr-un act normativ, a unor drepturi ori a unor raporturi juridice excedează cadrului legal stabilit prin O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, act normativ care trasează competențele CNCD exclusiv în ceea ce privește modul de aplicare a dispozițiilor legale în discuție, iar nu conținutul acestora.

32. Referitor la implicarea Ministerului Justiției, partea reclamată arată că subiectul testelor de virginitate efectuate de serviciile de medicină legală a fost inclus pentru prima dată pe ordinea de zi a grupului de lucru coordonat la nivelul Ministerului Justiției (M.J.), în cadrul reuniunii din data 14 iulie 2021, propunerea includerii acestui subiect venind din partea Asociației pentru Victimele Infracțiunilor Sexuale (VIS); discutarea respectivului subiect a fost prorogată pentru o reuniune ulterioară celei din 14.07.2021 întrucât reprezentanții Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici” (INML) nu au participat, discuția fiind reluată în cadrul reuniunii Grupului de lucru privind protecția victimelor infracțiunilor (GL) din 24 noiembrie 2021, la care au participat reprezentanți ai Ministerului Justiției, din cadrul structurilor de specialitate, precum și reprezentanți ai mai multor instituții/ structuri/ organizații nonguvernamentale; la această reuniune, reprezentantul INML a precizat că, în cazul unei examinări pentru constatarea virginității, minorele sunt, de regulă, însoțite de aparținători și că pentru persoanele de peste 16 ani, examinarea se efectuează întotdeauna pe baza consimțământului informat, sub 16 ani se realizează în prezența aparținătorului, iar pentru constatarea stării de virginitate există un procent care se repetă anual, între 2,2% și 2,4% din totalul examinărilor pe persoane în sistemul medico-legal din România, însemnând un număr de 440 - 450 an; la intervenția reprezentanților VIS, care au atras atenția asupra caracterului vătămător al practicii, având în vedere totodată și criticile formulate la nivel internațional cu privire la acest tip de testări, coordonatorul GL a propus inițierea unor demersuri de descurajare a constatării virginității prin mecanismele existente la nivelul forului de coordonare a activității de medicină legală, respectiv Consiliul Superior de Medicină Legală (CSML), până la definitivarea intervenției legislative, care poate fi de lungă durată; în consecință, în cadrul sesiunii din 17 februarie 2022, CSML a adoptat Hotărârea nr. 1 care, printre altele, recomandă eliminarea, indiferent de vârsta persoanei, a practicii testării virginității la femeie, la cererea persoanelor fizice, prin examinarea integrității himeneale, a constatării medico-legale a stării de virginitate, precum și a eliberării certificatului medico-legal asupra stării de virginitate; adoptarea acestei Hotărâri a fost susținută și de către reprezentantul MJ în CSML, practica fiind apreciată drept una fără suport științific și de natură să aducă vătămări în special persoanelor minore supuse unei astfel de examinări.

33. În continuare, partea reclamată susține că, din punct de vedere substanțial, **atât în cadrul GL, cât și în cadrul CSML, s-a apreciat că practica constatării virginității este una care nu are suport științific, generând numeroase consecințe**

negative, atât în plan fizic, dar mai ales psihologic și social asupra persoanelor de sex femeiesc supuse unei astfel de examinări, argumentele în favoarea acestei aprecieri regăsindu-se în mod cuprinzător în Declarația inter-agenții *“Eliminarea testării virginității”* a Organizației Mondiale a Sănătății, Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și UN WOMEN (nr. WHO/RHR/18.15/2018), cât și în numeroase studii și articole care converg înspre lipsa de utilitate și relevanță a testării virginității.

34. Partea reclamată precizează că evoluțiile din plan medical au demonstrat că, indiferent de metoda folosită, testarea nu are bază științifică și nu poate indica istoricul sexual al unei persoane; de asemenea, expunerea femeilor și fetelor la examinări genitale inutile este aptă de a genera o gamă largă de probleme fizice, psihologice și sociale; în primul rând, un examen genital efectuat fără consimțământul minorului (așa cum se întâmplă în cazul celor cu vârsta sub 16 ani) încalcă integritatea, intimitatea, demnitatea și autonomia pacientului; pentru femei și fete, aceste examene pot accentua stresul și trauma - în special pentru supraviețuitoarele violenței sexuale; examinarea este, de asemenea, inerent coercitivă deoarece refuzul de a consimți la examinare poate fi interpretat ca un semn al „a avea ceva de ascuns”; din aria efectelor pe plan social și psihologic, se menționează anxietatea, depresia, pierderea stimei de sine, dar și excluziunea socială.

35. În acest context, din perspectiva respectării drepturilor omului și a necesității combaterii oricărei forme de discriminare, eliminarea din cadrul art. 15 lit. a) din Ordinul Ministrului Justiției și al Ministrului Sănătății nr. 1134/2000 a posibilității de eliberare a unui certificat medico-legal care să constate starea de virginitate, la cererea persoanelor fizice, este susținută; în această idee, Ministerul Justiției a transmis Ministerului Sănătății, în luna iunie a anului curent, o adresă prin care au fost solicitate informații cu privire la stadiul inițiativei de modificare a Ordinului pentru aprobarea Normelor procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale (Ministerul Justiției nr. 1.134/C din 25 mai 2000, Ministerul Sănătății nr. 255 din 4 aprilie 2000), precum și a Hotărârii nr. 1609/2006 privind aprobarea tarifului pentru efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, în contextul în care o investigație jurnalistică a atras atenția asupra continuării emiterii de certificate de virginitate de către majoritatea instituțiilor de medicină legală; a fost susținută eliminarea, indiferent de vârsta persoanei, a practicii testării virginității la femei, la cererea persoanelor fizice, prin examinarea integrității himeneale, a constatării medico-legale a stării de virginitate, precum și a eliberării certificatului medico-legal asupra stării de virginitate; de asemenea, în mod corespunzător, a fost subliniată necesitatea modificării cadrului normativ ce reglementează tarifele prestațiilor medico-legale, prin eliminarea dintre prestațiile medico-legale și tarifele corespunzătoare ale celor aferente constatării stării de virginitate la cererea persoanelor fizice.

36. Partea reclamată precizează că **Ministerul Justiției nu are competența legală de a opera modificările Ordinului nr. 1134/2000, deși la data emiterii sale a fost un act administrativ comun al Ministerului Sănătății și al Ministerului Justiției; astfel, atât certificatul medico-legal prevăzut la art. 15 din acest act normativ, cât și**

constatarea și expertiza prevăzută la art. 26 sunt acte medicale, iar activitatea de întocmire a acestora este o activitate exclusiv medicală, desfășurată în cadrul institutelor de medicină legală aflate în subordinea Ministerului Sănătății, potrivit dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Ordonanța nr. 1/2000 privind organizarea și funcționarea instituțiilor de medicină-legală; mai mult, în cazul prevederilor art. 15 cu privire la emiterea certificatelor medico-legale care constată starea de virginitate la solicitarea persoanelor fizice, este vorba despre rapoarturi desfășurate exclusiv între Institutul Național de Medicină Legală și persoanele fizice solicitante; în ceea ce privește prevederile art. 26 din Ordin, faptul că examinarea se face la solicitarea organelor judiciare, de asemenea nu atrage automat competența de reglementare a Ministerului Justiției; astfel, în activitatea lor, organele judiciare pot adresa solicitări oricărei instituții publice, în legătură cu domeniul de competență al acesteia, acest fapt nefiind de natură a atrage competența de reglementare a Ministerului Justiției cu privire la toate actele normative care reglementează organizarea și funcționarea respectivelor autorități publice.

37. În continuare, partea reclamată precizează că, pentru a evalua din punct de vedere substanțial, prevederea de la art. 26 lit. a) din Ordinul nr. 1134/2000 referitoare la constatarea virginității la cererea organelor judiciare, este necesar ca analiza și aprecierea scopului normei să se fundamenteze pe informații suplimentare de la Ministerul Sănătății și Institutul Național de Medicină Legală cu privire la concludența și utilitatea în practică a respectivelor constatări.

38. În final partea reclamată solicită să se constate, pe de o parte, că petiția adresată Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, de a emite un punct de vedere referitor la necesitatea eliminării testelor de virginitate, pe baza consultării instituțiilor publice implicate, excedează O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și competențelor acestei autorități, întrucât nu este vorba despre acte sau fapte săvârșite în aplicarea legii, cu consecința promovării unei diferențe de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1), iar pe de altă parte, că la data sesizării se prefigurează deja o poziție instituțională convergentă, în acord cu recomandările forurilor internaționale relevante și cu studiile de specialitate.

39. Partea reclamată anexează următoarele documente:

- Minuta reuniunii Grupului de lucru privind protecția victimelor infracțiunilor din data de 24 noiembrie 2021 (în copie, 6 file);
- Hotărârea nr. 1 adoptată în sesiunea din 17 februarie 2022 a Consiliului Superior de Medicină Legală (în copie, 1 filă);
- Adresa nr. 5/14590/2022/15.06.2022 către Ministerul Sănătății, referitoare la stadiul modificărilor legislative necesare pentru încetarea practicii testelor de virginitate din România (în copie, 1 filă);
- Declarația inter-agenției *“Eliminarea testării virginității”* a Organizației Mondiale a Sănătății, Oficiului Înalțului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și UN WOMEN (nr. WHO/RHR/18.15/2018 - în copie, 12 file).

Sușinerile Institutul Național de Medicină Legală "Mina Minovici"

40. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 4783/11.07.2022, partea reclamată susține că apreciază, în solidar cu recomandările grupului de lucru inițiat de Ministerul de Justiție privind protecția victimelor infracțiunilor, precum și a Consiliului Superior de Medicină Legală, că "certificarea virginității" la cererea persoanelor fizice sub 18 ani, în afara solicitărilor justiției în cadrul cercetării suspiciunilor producerii unor infracțiuni contra vieții sexuale, este discriminatorie și de natură a induce o presiune socială față de femei de natură a determina încălcarea unor drepturi civile.

41. Partea reclamată precizează că, dând curs solicitării grupului de lucru inițiat de Ministerul de Justiție în sensul realizării imediate a unor demersuri spre descurajarea acestei practici până la introducerea unei reglementări care să o elimine efectiv, Consiliul Superior de Medicină Legală (*cap. 1, art. 6, O.G. nr. 1/2000 actualizată și republicată, coroborat cu art. 13 în referire la atribuțiile acestuia, a) coordonează activitatea de medicină legală, din punct de vedere științific și metodologic, împreună cu Ministerul Sănătății, în vederea asigurării unei practici medico-legale unitare pe întregul teritoriu al țării*) a avut în acest an pe ordinea de zi în mai multe sesiuni problematica examinării virginității în instituțiile de medicină legală, astfel încât prin Hotărârea nr. 1 din 17 februarie 2022 a constituit recomandarea cu valoare de practică metodologică unitară conform careia *"recomandă eliminarea indiferent de vârsta persoanei, a practicii testării virginității la femei, la cererea persoanelor fizice, prin examinarea integrității himeneale, a constatării medico-legale a stării de virginitate, precum și a eliberării certificatului medico-legal asupra stării de virginitate"*.

42. Totodată, partea reclamată menționează că, prin decizia conducerii INML MM nr. A8/7549/10.06.2022, s-a dispus *"eliminarea practicii testării virginității la femei la cerere persoanelor fizice, indiferent de vârsta persoanei la camera de gardă, a examinării integrității himenului, precum și emiterea certificatului medico-legal asupra stării de virginitate a unei femei."*

43. Partea reclamată susține că există cazuri în care persoane majore (peste 18 ani) solicită constatarea stării de virginitate după căsătorie ca probă materială a căsătoriei de conveniență/fictive prin absența coabitării matrimoniale și a nulității absolute a căsătoriei, în împrejurările aducerii dovezilor, prin orice mijloc de probă, inclusiv prin probarea virginității și a anulării de drept a căsătoriei în termenul legal; în această situație partea reclamată apreciază că legiuitorul va trebui să analizeze oportunitatea acestor teste în cazul femeilor majore în împrejurările cazurilor civile privind nulitatea căsătoriei.

44. De asemenea, **partea reclamată susține că, chiar dacă constatarea stării de virginitate la cererea persoanelor, conf. art. 15 din Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, pot fi solicitate conform art. 16 de către persoana în cauză dacă a împlinit 16 ani, și deci cu consimțământul acesteia, se pot manifesta temeri că acest consimțământ este apt de a nu fi constituit prin liber arbitru în liberă manifestare a dreptului la libertate.**

45. Partea reclamată arată că normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, aprobate prin OMJ nr.

1134/C/25 mai 2000 și OMS nr. 255/04 aprilie 2000 (inclusiv art. 15 și art. 16) sunt în vigoare ca norme procedurale ale O.G. nr. 1/2000 actualizată și republicată privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală, potrivit art. 1 *„Activitatea de medicină legală, parte integrantă a asistenței medicale, constă în efectuarea de expertize, examinări, constatări examene de laborator și alte lucrări medico-legale asupra persoanelor în viață, cadavrelor, produselor biologice și corpurilor delict, în vederea stabilirii adevărului în cauzele privind infracțiunile contra vieții, integrității corporale și sănătății persoanelor ori în alte situații prevăzute de lege, precum și în efectuarea de expertize medico-legale psihiatrice și de cercetare a filiației.”*}, art. 1 coroborându-se cu art. 2 din aceeași normă legală *„(1) Activitatea de medicină legală asigură mijloace de probă cu caracter științific organelor de urmărire penală, instanțelor judecătorești, precum și la cererea persoanelor interesate...”* }

46. Partea reclamată precizează că examinările medico-legale solicitate de organele judiciare în suspiciunea infracțiunilor privitoare la viața sexuală (viol, perversiuni sexuale, etc.), numite expertize medico-legale, în conformitate cu prevederile codului de procedură penală, precum și ale legislației privind activitatea și funcționarea instituțiilor de medicină legală, au ca scop constituirea unui material expertal cu valoare probatorie pentru a fi administrat în instanță în scopul aflării adevărului și a înlăturării actului de justiție. În continuare, partea reclamată arată că examinările medico-legale la solicitarea organelor de justiție în suspiciunea infracțiunilor privitoare la viața sexuală sunt examinări complexe care se efectuează la solicitarea organelor de justiție, acolo unde organul de justiție face solicitarea. Sunt astfel examinări pentru care medicul legist se deplasează în spital acolo unde este victima, dacă aceasta este nedepasabilă; aceste examinări parcurg 3 etape: (1) anamneza victimei, o apreciere asupra stării de orientare temporo-spațială și o evaluare psihologică a acesteia care se îndreaptă asupra definiției violului prin care se solicită probarea constrângerii sau profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra ori de a-și exprima voința; (2) examinarea fizică a vătămarilor corporale ca probe materiale privind constituirea constrângerii; (3) examinarea genitală medico-legală care cuprinde (3a) examinarea organelor genitale externe pentru a se obiectiva leziunile traumatice genitale; (3b) recoltarea probelor biologice în scopul probării raportului sexual și a identificării persoanei a căror probe biologice se constată.

47. De asemenea, partea reclamată precizează că examinările medico-legale solicitate de organele judiciare în suspiciunea infracțiunilor privitoare la viața sexuală nu au ca și scop *“probarea/testarea/constatarea virginității”*, ci constituirea materialului probator (probe materiale directe și indirecte) necesare înlăturării actului de justiție; astfel examinările medico-legale culeg probe materiale, le verifică științific și le constituie într-un material și un suport cu caracter expertal probatoriu necesar înlăturării actului de justiție în raport cu prevederile actuale ale CP și CPP; dacă aceste probe nu ar fi culese, constatate, expertizate și consemnate împreună cu recoltarea produselor biologice pe care instituțiile de medicină legală le păstrează conform legii pentru a fi, după caz, reexaminare, constituirea unui material probator nu s-ar mai înlătură.

48. În final partea reclamată susține că medicina legală este o știință medicală, valoarea probatorie a constatărilor, expertizelor precum și a laboratorului medico-legal

având un pronunțat caracter obiectiv-științific care nu se bazează pe interpretări sau declarații.

III. Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil/jurisprudența

49. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- art. 2 alin. 1, art. 2 alin. 4 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată:
  - „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.
  - “Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”
  - „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”
- art. 1 alin. 3, art. 22 alin. 1 și 2 și art. 26 din Constituția României, revizuită;
  - “România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”
  - “(1) Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate. (2) Nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant.”
  - Viața intimă, familială și privată – “(1) Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată. (2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.”
- art. 7 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (adoptat de Adunarea Generală ONU la 16 decembrie 1966)
  - “(...) este interzis ca o persoană să fie supusă, fără liberul său consimțământ, unei experiențe medicale sau științifice”.
- art. 3, art. 8 alin. 1 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (adoptată la 4 noiembrie 1950, în vigoare la 3 septembrie 1953)
  - Interzicerea discriminării: “Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa,

culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice alta situație.”

- *„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”*
- *„Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.”*

□ art.1 paragraful 1 și paragraful 2 din Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului (în vigoare la 1 aprilie 2005)

- *„Exercitarea oricarui drept prevazut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”*

□ art. 1 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (adoptată de Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene la 7 decembrie 2000, în cadrul Consiliului European de la Nisa)

- *“Demnitatea umană este inviolabilă. Aceasta trebuie respectată și protejată.”*

□ art. 5 și art. 16 din Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 18 decembrie 1979, intrată în vigoare la 3 septembrie 1981)

- *„Statele părți la prezenta Convenție,
Luând notă că în Carta Națiunilor Unite se reafirmă încrederea în drepturile fundamentale ale omului, în demnitatea și valoarea persoanei umane, în egalitatea drepturilor bărbatului și femeii,
Luând notă că Declarația universală a drepturilor omului afirmă principiul nediscriminării și proclamă că toate fiintele umane se nasc libere și egale în demnitate și drepturi și că fiecare om poate să se prevaleze de toate drepturile și libertățile enunțate în acest document, fără nici o deosebire, îndeosebi de sex,
Luând notă că statele părți la pactele internaționale ale drepturilor omului au obligația să asigure egalitatea drepturilor bărbatului și femeii în exercitarea tuturor drepturilor economice, sociale, culturale, civile și politice,
Luând în considerare convențiile internaționale încheiate sub egida Organizației Națiunilor Unite și instituțiilor specializate în vederea promovării egalității drepturilor bărbatului și femeii,
Luând notă, de asemenea, de rezoluțiile, declarațiile și recomandările adoptate de Organizația Națiunilor Unite și instituțiile specializate în vederea promovării egalității drepturilor bărbatului și femeii,
Preocupate în același timp de constatarea că, în pofida acestor diverse instrumente, femeile continuă să facă obiectul unor importante discriminări,
Reamintind că discriminarea față de femei violează principiile egalității în drepturi și respectului demnității umane, că ea împiedică participarea femeilor, în aceleași condiții ca bărbații, la viața politică, socială, economică și culturală din țara lor, creează obstacole creșterii bunăstării societății și a familiei și împiedică femeile să-și servească țara și omenirea în deplinătatea posibilităților lor (...);*
- *Statele părți vor lua toate măsurile corespunzătoare pentru: a) a modifica schemele și metodele de comportament social și cultural al bărbatului și femeii, pentru a se ajunge la eliminarea prejudecăților și practicilor cutumiare sau de altă natură care sunt bazate pe ideea de inferioritate sau superioare a unui sex, sau pe imaginea șablon privind rolul bărbatului sau al femeii;*

- *Statele parti vor lua toate masurile necesare pentru a elimina discriminarea fata de femei în toate problemele decurgand din căsătorie și în raporturile de familie (...).*”
- art. 2 și art. 19 din Convenția cu privire la drepturile copilului (adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite în anul 1989)
- *„Statele părți se angajează să respecte și să garanteze drepturile stabilite în prezenta convenție tuturor copiilor din jurisdicția lor, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie, de naționalitate, apartenența etnică sau originea socială, de situația materială, incapacitatea fizică, de statutul la naștere sau de statutul dobândit al copilului ori al părinților sau al reprezentanților legali ai acestuia.*
  - *Statele părți vor lua toate măsurile legislative, administrative, sociale și educative corespunzătoare, în vederea protejării copilului împotriva oricăror forme de violență, vătămare sau abuz, fizic sau mental, de abandon sau neglijență, de rele tratamente sau de exploatare, inclusiv abuz sexual, în timpul cât se află în îngrijirea părinților sau a unuia dintre ei, a reprezentantului ori reprezentanților legali sau a oricărei persoane căreia i-a fost încredințat.*”

IV. Motivele de fapt și de drept

50. Principiile de analiză

Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile);

b) Existența unui criteriu de discriminare, potrivit art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată; potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu;

c) Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel se poate considera discriminare: o diferențiere, bazată pe un criteriu, care atinge un drept.

Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al O.G. nr. 137/2000: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului înțelege în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Musselle împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie criteriul interzis de legiuitorul național prin art. 2 alin. 1 (*„rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială,*

convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată”, „sau orice alt criteriu” - sintagmă care oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare). Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definit în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale ipso facto, ca circumstanță concretizată, materializată, constituind însăși cauza actului sau faptului discriminatoriu și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis de lege

Prin raportare la art. 15 din O.G. 137/2000, Colegiul va analiza și dacă fapta sesizată constituie un comportament manifestat în public care vizează atingerea demnității ori/și crearea unei atmosfere de intimidare, ostilă, degradantă, ofensatoare, îndreptată împotriva unei persoane din cauza unei caracteristici personale (criteriu de discriminare). Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane.

Pentru a decide dacă un anumit tratament este sau nu degradant în sensul art. 3 al Convenției europene a drepturilor omului, CEDO examinează dacă scopul aplicării lui este acela de a umili sau înjosi victima și dacă, prin efectele produse, a fost adusă o atingere personalității acesteia, într-o manieră incompatibilă cu art. 3 (a se vedea, în acest sens, *Raninen împotriva Finlandei, Decizia din 16 decembrie 1997, Reports 1997-VIII, pag. 2.821-22, paragraful 55*). Pe de altă parte, în contextul dreptului de a nu fi supus discriminării și sub acest din urmă aspect, corelativ unui tratament injust, ostil, umilitor sau degradant, trebuie reținut elementul de apreciere de la care un comportament reprobabil ar fi calificat ca ostil, injust până la tratament degradant, astfel cum au statuat instanțele de contencios european, fosta Comisie pentru Drepturile Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Acest element de apreciere este unul variabil, în funcție de circumstanțele cauzei și de efectele aplicării lui. **După cum a spus fosta Comisie, expresia „tratamente degradante” are în vedere atingeri grave ale demnității umane, astfel că o măsură care este de natură să coboare statutul social al unei persoane, situația sau reputația ei poate fi considerată a constitui un asemenea tratament, dacă ea atinge „un anumit grad de gravitate” (Comisia Europeană pentru Drepturile Omului, 14 decembrie 1973, *Asiatiques d’Afrique Orientale c. Royaume-Uni, DR nr.78-B, p.55; a se vedea, printre altele, Irlanda împotriva Regatului Unit al Marii Britanii, Decizia din 18 ianuarie 1978, Seria A nr. 25, pag. 65, paragraful 162*). Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, tratamentul a fost calificat ca fiind **„degradant” dacă a cauzat victimelor sentimente de teamă, de neliniște și de inferioritate, de natură a le umili și a le înjosi (a se vedea, în acest sens, *Kudla împotriva Poloniei [MC], Cererea nr. 30.210/96, paragraful 92, ECHR 2000-XI*).****

51. Aplicarea principiilor la speță

51.1. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) este chemat să se pronunțe asupra caracterului potențial discriminatoriu al testării virginității în cadrul unităților de medicină legală, atât în cazul minorilor sub 16 ani, cât și în cazul minorilor peste 16 ani - la cererea altor persoane decât cele examinate.

51.2. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director reține spre analiză săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare prin eliberarea certificatelor medico-legale pentru constatarea virginității, la cerere, în conformitate cu art. 15 coroborat cu art. 16 din Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, aprobate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 1.134/C din 25 mai 2000 și Ordinul Ministerului Sănătății nr. 255/4 aprilie 2000.

51.3. Pe cale de excepție, dezbătând excepția de necompetență materială a C.N.C.D. față de obiectul sesizării, invocată de către partea reclamată Ministerul Justiției, Colegiul director reține că petiția vizează o potențială faptă de discriminare care afectează fetele și femeile, provenită din prevederile unui ordin de ministru. Astfel, **fondul problemei în prezenta speță pe de o parte este corelativ faptului că prezumțiile de discriminare ce se nasc în cauză se circumstanțiază în legătură cu un tratament degradant interzis de prevederile O.G. nr. 137/2000 și nu în legătură cu reglementarea ori nereglementarea, printr-un act normativ, a unor drepturi ori a unor raporturi juridice,** iar pe de altă parte își au originea într-un act administrativ cu caracter normativ, cu putere juridică inferioară legii, care are rolul de a clarifica și detalia dispozițiile actelor normative pentru care a fost emis (*în speță, O.G. nr. 1/2000, actualizată și republicată, privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală*) și nu de a adăuga aspecte esențiale. Ca urmare, Colegiul director respinge excepția excepția de necompetență materială a C.N.C.D. invocată de partea reclamată Ministerul Justiției.

51.4. De asemenea, pe cale de excepție, dezbătând excepția lipsei calității procesuale pasive a părților reclamate Ministerul Justiției și Ministerul Sănătății, Colegiul director reține că Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, în baza cărora se efectuează testarea virginității în unitățile de medicină legală, au fost aprobate printr-un ordin comun emis de ministerele susmenționate și ca urmare respinge excepția, reținând răspunderea juridică a acestora față de prevederile legale analizate.

51.5. Colegiul director constată lipsa calității pasive a Institutului Național de Medicina Legală, care a pus în aplicare Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale.

51.6. În drept, luând act de plângere precum și de obiectul acesteia astfel cum este formulat, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată*

51.7. În analiza prezentei sesizări, Colegiul director s-a raportat la **Declarația Comună a Organizației Mondiale a Sănătății, Consiliului Națiunilor Unite pentru**

Drepturile Omului și a Agenției ONU pentru Femei, din anul 2018 (*Eliminating virginity testing: an interagency statement*¹), potrivit căreia testarea virginității este

¹ “Mai multe tratate, conferințe și acorduri internaționale (precum cele ale Națiunilor Unite) au declarat că anumite practici tradiționale la nivel mondial sunt dăunătoare sănătății femeilor și fetelor și încalcă o serie de standarde internaționale privind drepturile omului; de asemenea, mai multe agenții pentru drepturile omului și organisme de monitorizare a tratatelor au recunoscut faptul că testarea virginității este o practică dăunătoare. Conferința Mondială a Drepturilor Omului de la Viena din 1993 și Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) din același an (49, 50) au declarat că toate statele trebuie să modifice tiparele sociale și culturale de conduită care sunt discriminatorii: în vederea realizării eliminării prejudecăților ... practicilor cutumiare care se bazează pe ideea de inferioritate sau de superioritate a fiecăreia dintre sexe sau pe roluri stereotipe pentru bărbați și femei (49). (...) În plus, Declarația și Platforma de acțiune de la Beijing din 1995 a celei de-a Patra Conferințe Mondiale asupra Femeilor (52) solicită tuturor statelor să se asigure că femeile sunt pe deplin informate și libere să ia decizii referitoare la corpul lor și cu privire la bunăstarea lor reproductivă și sexuală, obligând statele să: (...) ia toate măsurile adecvate pentru a elimina intervențiile medicale dăunătoare, inutile din punct de vedere medical sau coercitive ... și să se asigure că toate femeile sunt pe deplin informate cu privire la opțiunile lor, inclusiv la posibilele beneficii și la potențialele efecte secundare, de către un personal instruit corespunzător (52). De atunci, numeroase tratate internaționale privind drepturile omului precum și organisme de monitorizare a tratatelor și-au schimbat viziunea pentru a recunoaște practicile tradiționale dăunătoare și inutile din punct de vedere medical bazate pe discriminarea femeilor, ca fiind incompatibile cu avansarea internațională a tuturor oamenilor (53–55).

Dreptul de a fi protejat de discriminarea pe criterii de sex. Mai multe acorduri internaționale privind drepturile omului au recunoscut pe scară largă opresiunea și lipsa autonomiei personale a femeilor ca bariere centrale în calea sănătății lor generale, în special în ceea ce privește sănătatea sexuală și reproductivă și drepturile aferente (51). Testarea virginității încalcă dreptul de a fi protejat de discriminarea bazată pe sex, deoarece consecințele sale dăunătoare sunt trăite aproape exclusiv de femei și fete. Originile testării virginității se bazează pe sistemele patriarhale de discriminare de gen și violență împotriva femeilor (22, 49–51).

Dreptul la viață. În cazuri extreme, unele femei și fete au fost ucise sau au încercat să se sinucidă în numele „onoarei” după ce au fost supuse examinărilor de virginitate. În astfel de cazuri, practica încalcă dreptul individului la viață (22, 51).

Dreptul la intimitate și integritate fizică. Practica testării virginității încalcă principiul demnității umane, precum și drepturile la intimitate și integritate fizică, deoarece încalcă controlul unei persoane de a lua o decizie independentă cu privire la o examinare despre care se știe că are consecințe fizice, psihologice și socio-economice de lungă durată. (1, 22, 49, 51, 52). Această practica se aplică în mod obișnuit victimelor violului și agresiunii sexuale, persoane cărora deja le-a fost afectată integritatea fizică și autonomia, conducând astfel la încă o încălcare a drepturilor omului (46).

Dreptul de a fi liber de tortură sau tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante. Testarea virginității încalcă dreptul de a fi liber de tortură sau tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante, deoarece examinarea este adesea umilitoare, degradantă și condusă într-o manieră intimidantă și ca o formă de pedeapsă (22, 47). Raportorii speciali ai Națiunilor Unite pentru violența împotriva femeilor, cauzele și consecințele acesteia, precum și pentru tortură și alte tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante au afirmat că testarea virginității este o formă de violență sexuală și, în plus, constituie o formă deosebit de gravă de rele tratamente și violență în detenție (25, 46, 47).

Dreptul la cel mai înalt standard de sănătate posibil. Deoarece testarea virginității este o examinare invazivă a organelor genitale feminine care nu are valoare probatorie sau merit științific și este probabil să aibă ca rezultat o serie de rezultate negative asupra sănătății. Este o încălcare a dreptului la cel mai înalt standard de sănătate posibil (1, 22, 56, 57).

Drepturile copilului. Testarea virginității încalcă drepturile copiilor, un grup care se confruntă cu o vulnerabilitate excepțională, deoarece copiii de vârstă școlară au fost supuși unor examinări

neștiințifică, inutilă din punct de vedere medical și nesigură, încalcă drepturile omului și este asociată pe termen scurt și lung cu rezultate negative asupra sănătății; declarația exprimă angajamentul de a sprijini eforturile de a eradica toate formele de testare ale virginității, susținând astfel drepturile omului pentru femei și fete la nivel mondial; declarația solicită guvernelor (...) și comunităților în general să ia inițiativa pentru a interzice testarea virginității (...).

51.8. În analiza prezentei sesizări, Colegiul director reține susținerile părții reclamate Ministerul Sănătății, potrivit căroră, **anual, raportările activității medico-legale centralizează în medie 2000 solicitări pentru atestarea stării de virginitate**, solicitările privind constatarea stării de virginitate provenind fie din partea părinților/familiei **tinerelor** sub 16 ani, fie din partea părinților/familiei **tinerelor** peste 16 ani, fie din partea **tinerelor** cu vârsta de peste 16 ani neînsoțite și din partea **femeilor** cu vârsta de peste 18 ani. În continuare, Colegiul director reține susținerile părții reclamate Institutul Național de Medicină Legală "Mina Minovici", potrivit căroră, **chiar dacă constatarea stării de virginitate la cererea persoanelor pot fi solicitate de către persoana în cauză dacă a împlinit 16 ani, cu consimțământul acesteia, se pot manifesta temeri că acest consimțământ este apt de a nu fi constituit prin liber arbitru în liberă manifestare a dreptului la libertate.**

51.9. De asemenea, Colegiul director ia act de susținerile părții reclamate Institutul Național de Medicină Legală "Mina Minovici", potrivit căroră "certificarea virginității" la cererea persoanelor fizice sub 18 ani, în afara solicitărilor justiției în cadrul cercetării suspiciunilor producerii unor infracțiuni contra vieții sexuale, este discriminatorie și de natură a induce o presiune socială față de femei de natură a determina încălcarea unor drepturi civile.

51.10. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare.

51.11. Colegiul director constată faptul că, deși Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale nu precizează în mod expres faptul că testarea virginității se face numai pentru femei, nefiind exclusă astfel testarea și în cazul bărbaților, cu toate acestea datele statistice demonstrează că în România cererile provin 100% în legătură cu persoanele de sex feminin, în același timp fiind mai mult decât evident că testarea în cazul fetelor și femeilor produce consecințe semnificative și îngrijorătoare prin raportare la rolul și imaginea atribuită femeii în societatea românească (soție și mamă iubitoare; gospodina familiei; simbol al armoniei în cuplu, etc); **astfel, respectiva procedură de testare transformă femeia,**

---

forțate (6, 9, 16, 37, 55, 58–63). În 1994, ICPD a declarat că discriminarea de gen începe adesea în primele etape ale vieții și a declarat încetarea tuturor formelor de discriminare care încalcă drepturile fetelor (51). Comitetul pentru Drepturile Copilului (CRC) din 1990 a cerut statelor să susțină drepturile civile, politice, economice, sociale, de sănătate și culturale ale tuturor copiilor (57). Efectuarea testelor de virginitate asupra copiilor încalcă drepturile internaționale la nediscriminare, protecție și participare ale acestora (58). Este puțin probabil ca un copil care consimte la un test de virginitate să fie informat, liber să aleagă sau neconstrâns, deoarece capacitatea sa de luare a deciziilor este încă în curs de dezvoltare (55). În plus, ei sunt deosebit de vulnerabili la așteptările și presiunile familiale și ale societății (55, 58). În 2014, CRC s-a alăturat CEDAW pentru a susține dispozițiile care solicitau statelor să pună capăt practicilor tradiționale care dăunează fetelor, inclusiv eliminarea examinărilor de virginitate (55)."

prin prisma virginității, într-un bun/obiect care poate fi tranzacționat, instrumentalizând o ființă umană și răpind individului capacitatea de a dispune de propriul său corp.

51.12. Ca urmare, Colegiul director constată că testarea virginității reprezintă o practică și un tratament degradant, care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la integritate fizică și psihică și a dreptului la viața privată.

51.13. În ceea ce privește dreptul la integritate fizică și psihică și dreptul la viața privată, Colegiul director se raportează la doctrina națională în materie, după cum urmează:

- *“După cum a decis instanța europeană, noțiunea de „viață privată” este cuprinzătoare, nu se pretează la o definiție exhaustivă. [...] noțiunea de „viață privată”, în sensul art. 8 al Convenției, astfel cum acest text este interpretat de instanța de contencios european, cuprinde dreptul persoanei la viață privată intimă, personală, dreptul acesteia la viață privată socială și dreptul persoanei la un mediu înconjurător sănătos.[...] jurisprudența instanțelor naționale și europene pune în lumină faptul că noțiunea de „viață privată” este într-o continuă evoluție și conține, astăzi, atât aspecte tradiționale – precum dreptul la imagine, starea civilă a persoanei, identitatea, sănătatea, religia, integritatea sa fizică și morală, viața sentimentală etc., dar și aspecte moderne, legate de percepții noi în viața socială” (prof. dr. Corneliu Bîrsan, Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole, Editura C.H. Beck, Ediția 2, pag. 601 și pag 604)*
- *„Constituția obligă autoritățile publice la respectul vieții intime, familiale și private și la ocrotirea lor împotriva oricăror atingeri, din partea oricărui subiect de drept (om sau autoritate, grup etc). Nimeni nu poate să se amestece în viața intimă, familială sau privată a persoanei fără consimțământul acesteia, consimțământ care, desigur, trebuie să fie explicit și exprimat liber. (...) Dreptul persoanei de a dispune de ea însăși este un aspect al vieții intime și private, fiind unul din cele mai naturale, inalienabile și imprescriptibile drepturi ale omului. (...) Dreptul persoanei de a dispune de ea însăși cuprinde cel puțin două aspecte: numai persoana poate dispune de ființa sa, de integritatea sa fizică și de libertatea sa; prin exercitarea acestui drept persoana nu trebuie să încalce drepturile altora, ordinea publică sau bunele moravuri. (...) Dreptul persoanei de a dispune de ea însăși își găsește temeiul juridic și în art. 7 din Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice, potrivit căruia nimeni nu poate fi supus torturii și unor pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante și care interzice, în special, „ca o persoană să fie supusă, fără consimțământul său, unei experiențe medicale sau științifice”. (prof. dr. Muraru Ioan, Constantinescu Mihai, Iorgovan Antonie, Constituția României revizuită: comentarii și explicații, Editura A.H. Beck, 2004, pag. 48, 49, 50)*

51.14. În continuare, Colegiul director constată incidența art. 2 alin. (4) și a art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată, speța de față putând fi catalogată un comportament de natură să creeze o atmosferă degradantă, umilitoare sau

ofensatoare, îndreptat împotriva persoanelor de sex feminin, care vizează atingerea demnității fetelor și femeilor.

51.15. Colegiul director constată faptul că testarea virginității lezează demnitatea femeilor și fetelor, conferind legitimitate unor practici provenite din societățile patriarhale, unde virginitatea femeii era considerată o valoare socială care putea fi valorificată pecuniar cu ocazia căsătoriei.

51.16. Colegiul director constată faptul că testarea virginității lezează demnitatea femeilor și fetelor, perpetuând un tipar de gândire potrivit căruia femeia nu deține valoare fără a fi necesară dovedirea acesteia prin raportare la organele sexuale feminine, inducând astfel un sentiment de inferioritate și de umilință.

51.17. Colegiul director ia act de faptul că demnitatea² persoanei nu constituie numai un drept fundamental în sine, ci reprezintă însuși temeiul drepturilor fundamentale.³

- Declarația universală a drepturilor omului din 1948 a inclus demnitatea umană în preambulul său "(...) *întrucât recunoașterea demnității inerente tuturor membrilor familiei umane și a drepturilor lor egale și inalienabile constituie fundamentul libertății, al dreptății și al păcii în lume*";
- Carta⁴ drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (2000), la art. 1, stipulează că "*Demnitatea umană este inviolabilă. Aceasta trebuie respectată și protejată.*";
- În hotărârea sa din 9 octombrie 2001 în cauza C-377/98, Țările de Jos/Parlamentul European și Consiliu, Rec. 2001, p. I-7079, punctele 70-77, Curtea de Justiție a confirmat faptul că dreptul fundamental la demnitatea umană face parte din dreptul Uniunii;
- În Constituția României, demnitatea este consacrată ca valoare prin art. 1 alin. 3.
- Prin Decizia nr. 1.109 din 8 septembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat cu valoare de principiu că „*drepturile și libertățile fundamentale ale cetățeanului sunt*

² În tratatele și convențiile din ultimii ani, noțiunea de demnitate a fost însă înglobată frecvent, ceea ce a condus treptat la integrarea sa în domeniul juridic internațional. O contribuție deosebită la clarificarea și extinderea domeniului noțiunii de demnitate umană, precum și la cristalizarea modului de tratare, în justiție, a atingerilor aduse demnității umane se datorează soluțiilor pronunțate în cauzele judecate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strasbourg. Jurisprudența Curții cuprinde numeroase soluții în cazuri de încălcare a demnității umane, mergând de la tratamente inumane și degradante, de la interzicerea unui tratament medical experimental aplicat fără consimțământul individului, de la pedepsele corporale la care sunt supuși elevii în școală sau persoanele arestate, la regimul discriminatoriu practicat de stat față de anumite grupuri rasiale, la intervențiile medicale efectuate sub constrângere, la extrădare, la expulzare sau la viol. (...) Cu toate că apărarea demnității umane a suferit un proces lent de afirmare, ea a ajuns să fie considerată în prezent ca un principiu fundamental, atât în dreptul național al statelor, cât și în dreptul internațional, constituind piatra de temelie pe care a fost concepută Convenția de la Oviedo. "Fundamentul majorității valorilor apărute în această Convenție" și "valoarea esențială de menținut" este, potrivit raportului explicativ al documentului, demnitatea ființei umane (punctul nr. 9). **Irina Moroianu Zlătescu, Drepturile omului: un sistem în evoluție, Editura I.R.D.O., 2007, pag. 185-186**

³ <https://fra.europa.eu/ro/eu-charter/article/1-demnitatea-umana>

⁴ Conținutul Cartei este mai vast decât acela al Convenției europene a drepturilor omului și libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de toate statele membre ale Uniunii. În vreme ce Convenția se limitează la drepturile civile și politice, Carta drepturilor fundamentale acoperă și celelalte domenii, precum dreptul la o bună administrare, drepturile sociale ale lucrătorilor, protecția bunurilor personale sau bioetica. **Irina Moroianu Zlătescu, Drepturile omului: un sistem în evoluție, Editura I.R.D.O., 2007, pag. 101**

valori constituționale ce se întemeiază pe demnitatea umană și libera dezvoltare a personalității umane”;

- “Curtea (n.n. Constituțională) a statuat că demnitatea umană este un concept specific aplicabil doar persoanelor fizice, recunoscând, astfel, natura umană a individului (Decizia nr. 1.109 din 8 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 678 din 9 octombrie 2009). Această orientare a Curții este confirmată odată cu Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 16 ianuarie 2012, când aceasta a statuat că „dignitatea umană este un atribut inalienabil al persoanei umane” și că este o „valoare intrinsecă a ființei umane”. De aceea, Curtea trage concluzia că demnitatea umană este o valoare supremă a statului de drept (Decizia nr. 841 din 2 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 25 octombrie 2007) (...) Demnitatea umană nu este definită ca un drept distinct în jurisprudența Curții, ci mai degrabă ca un principiu director, ca o valoare supremă a statului.”⁵

51.18. De asemenea, Colegiul director constată faptul că testele de virginitate întăresc stereotipurile de gen și inegalitatea de gen⁶, astfel cum au atestat organisme internaționale precum Organizația Mondială a Sănătății, Organizația Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și Agenția ONU pentru Femei în numeroase documente/tratate/conferințe. Potrivit Comunicării Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din anul 2020 despre Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025⁷, “stereotipurile de gen reprezintă una dintre cauzele profunde ale inegalității de gen și afectează toate domeniile societății. Așteptările stereotipe bazate pe norme prestabilite pentru femei și bărbați, fete și băieți, le limitează aspirațiile, opțiunile și libertatea și, prin urmare, trebuie eliminate. 44% dintre europeni cred că rolul primordial al unei femei este de a se ocupa de casa și de familia sa. 43% dintre europeni cred că rolul primordial al unui bărbat este de a câștiga bani”.

51.19. În temeiul art. 7 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, Colegiul director aplică părților reclamate Ministerul Justiției și Ministerul Sănătății sancțiunea contravențională a AVERTISMENTULUI.

51.20. În aprecierea sancțiunii acordate, Colegiul director reține că partea reclamată Ministerul Justiției a participat la reuniunea Grupului de lucru privind protecția victimelor infracțiunilor din data de 17 februarie 2022 și a susținut adoptarea Hotărârii nr. 1 de către Consiliul Superior de Medicină Legală (CSML), hotărâre care, printre altele, recomandă eliminarea, indiferent de vârsta persoanei, a practicii testării virginității la femeie, la cererea persoanelor fizice, prin examinarea integrității himeneale, a constatării

⁵ “Dignitatea umană în jurisprudența instanțelor constituționale din Germania, Ungaria și România”, Dr. ZAKARIÁS Kinga LL.M , Consilier, Curtea Constituțională a Ungariei / BENKE Karoly, Magistrat-asistent șef, Curtea Constituțională a României, pag. 57-58

⁶ Egalitatea de gen este o valoare de bază a UE, un drept fundamental și un principiu-cheie al Pilonului european al drepturilor sociale, prevăzut de articolul 2 și articolul 3 alineatul (3) din TUE, articolele 8, 10, 19 și 157 din TFUE și articolele 21 și 23 din Carta drepturilor fundamentale a UE

⁷ <https://op.europa.eu/en/home>

medico-legale a stării de virginitate, precum și a eliberării certificatului medico-legal asupra stării de virginitate.

51.21. De asemenea, Colegiul director reține că, prin Dispoziția nr. 7549/10.06.2022 a Institutului Național de Medicină Legală "Mina Minovici", s-a decis eliminarea practicii testării virginității la femei la cererea persoanelor fizice indiferent de vârsta persoanei la camera de gardă a INML – MM, a examinării integrității himenale precum și a constatării virginității de către medicul legist în INML-MM, precum și eliberarea certificatului medico-legal asupra stării de virginitate unei femei la nivelul INML-MM începând cu data de 10.06.2022. În continuare, Colegiul director constată că nu au intervenit decizii asemănătoare în ceea ce privește serviciile de medicină legală din țară, astfel că în prezent, până la modificarea prevederilor art. 15 și art. 16 din Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, în România practica testării virginității se menține.

51.22. Colegiul director reiterează că măsura constatării și sancționării practicii testării virginității în unitățile de medicină legală este necesară într-o societate democratică în care demnitatea umană este garantată ca valoare supremă a legii fundamentale și a democrației, conform art. 1 alin. (3) din Constituția României, respectarea demnității umane a persoanelor fiind un scop legitim urmărit de stat. Măsura este proporțională cu scopul urmărit, astfel constatarea contravenției și aplicarea unei sancțiuni sunt proporționale cu necesitatea protecției demnității umane a persoanelor.

51.23. Privind sancționarea faptelor de discriminare, Colegiul director a avut în vedere prevederile directivelor Uniunii Europene în domeniu, care solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Proporționalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzii, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege. Colegiul director subliniază în acest sens că trebuie înțeles cu adevărat că scopul sancționării unor fapte care aduc atingere unor drepturi și principii, cum ar fi dreptul la nediscriminare și la un tratament egal, este în sensul corectării unor asemenea fapte și prevenirii săvârșirii lor în viitor și nu aplicarea neapărat a unei măsuri punitive cum este cea a amenzii contavențion

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării raportată la obiectul petiției, invocată de către Ministerul Justiției;
2. Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Justiției raportat la obiectul petiției;
3. Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Sănătății raportat la obiectul petiției;
4. Constată lipsa calității pasive a Institutului Național de Medicină Legală;

5. Aspectele sesizate {a) eliberarea certificatelor medicale pentru atestarea virginității, în cazul minorilor sub 16 ani, cu excepția situațiilor în care demersul este necesar pentru soluționarea unor plângeri penale de către organelle abilitate; b) eliberarea certificatelor medicale pentru atestarea virginității, în cazul minorilor peste 16 ani, la cererea înaintă de către alte persoane decât cea examinată/în cauză} constituie discriminare, în conformitate cu art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 2 alin. (4) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
6. Aplică părților reclamate Ministerul Justiției și Ministerul Sănătății sancțiunea Avertismentului, în conformitate cu art. 7 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor;
7. Recomandă părților reclamate Ministerul Justiției și Ministerul Sănătății remedierea situației în termen de 6 luni, prin modificarea prevederilor art. 15 și art. 16 din Normele procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, aprobate prin OMJ nr. 1134/C/25 mai 2000 și OMS nr. 255/04 aprilie 2000, cu privire la eliberarea certificatelor medicale pentru atestarea virginității la cerere;
8. Dispune monitorizarea implementării recomandării de la pct. 7 din dispozitivul hotărârii, conform art. 19 alin. 1 lit. d) din O.G. nr. 137/2000, republicată;
9. O copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Redactată și motivată C.O./S.M.D.

Data redactării: 18.11.2022

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu